

ТИХОМИР ДИМИТРОВ
НОЩНА ПТИЦА

chitanka.info

Беше една от онези летни вечери, в които нервният вятър подритва прахта и мръсотията по улиците, лунният силует се показва и скрива зад облаците, а бездомните котки издават онзи смразяващ звук, наподобяващ комбинация от човешко стенание, ръмжене и бебешки плач.

Прибирах се рано. Мислех да излизам с приятели, но нещо подсъзнателно ме възпря. Имах лоши предчувствия. Стомахът ми се беше свил на топка. Нервно подтичвах към вкъщи. Блокът ни се намираще в края на града. Исках да се прибера час по-скоро, защото кварталът ни не беше от най-сигурните през нощта. Замръкнах у една приятелка и вече съжалявах, че не си бях тръгнала по-рано.

Вятърът предизвикваше странни шумове около мен. Дори най-лекото потропване ме караше да изтръпвам. Щях да хукна презглава, когато чух стъпки да се приближават зад мен. Оказа се пластмасова кофичка от кисело мляко, която подскачаше по асфалта. Вървах в средата на осветената улица, за да съм по-далеч от мрака. Лошото е, че при тази ситуация мракът вижда теб, а ти не виждаш какво се случва в мрака...

За щастие не преживях нищо, което да оправдае силната ми параноя. Още щом отворих входната врата и вдишах от познатия аромат на родния дом се отпуснах и забравих за всичките си притеснения. Взех душ, хапнах, поиграх си малко с дистанционното и

легнах да спя. Нашите все още ги нямаше. По навик оставих нощната лампа включена, защото бях сама.

Събуди ме тихо скърцане по ламаринения перваз на прозореца, от външната страна. „Сигурно е гълъб — помислих си. — Но гълъбите спят през нощта!“ Заради светлината в стаята не можех да видя нищо навън. Зад стъклото цареше пълна тъмнина. Дали родителите ми не се бяха прибрали? Станах и отидох до прозореца. Скърцането продължаваше. Прилепих шепа и лице към стъклото. Скърцането спря. Виждах паркинга пред блока и околоръстното шосе, осветени от меланхоличното жълто на уличните лампи. Колата я нямаше. Тъкмо щях да се отдръпна, когато голяма черна сянка мина пред очите ми и се издигна нагоре, към покрива. Чух плясък на криле. „Значи все пак е било птица!“ Изглеждаше прекалено голяма за гълъб, но беше птица. Нощна птица. „А ти какво очакваше — помислих си. — Вампир?“ Засмях се на собствената си глупост и се върнах обратно в леглото.

Тогава го чух — онзи неприятен, монотонен и настоятелен звук, който издават совите нощем: „пйуу — пйуу — пйуу“. Точно три пъти. Идваше от някъде съвсем наблизко. Кожата ми настръхна. Без причина ми стана студено. Бях чувала какви ли не страхотии за старата сова, която живее горе, в пустите тавански помещения, но никога не я бях виждала.

Носеха се слухове, че който я чуел да писне точно три пъти между два и четири след полунощ, щял да изгуби близък човек. Като малка се разплаквах, когато баба ми разказваше тези глупави истории. После бързаше да ме успокои, че човекът, чул совата, нямало от какво да се притеснява. Смъртта дебнела неговите близки, а не него. Колко успокояващо! Сигурно проклетата твар беше кацнала на горния етаж или по терасите на нашия апартамент. Мина ми през ума да ида да я потърся, но се отказах. Пък и вече не чувах нищо. Махнах с ръка на черните мисли и се завих през глава. Дълго време се борих със съня. Малко преди утрото той най-после ме победи.

Денят беше слънчев и топъл. Из целия град кипеше живот. Бързо забравих за среднощните си притеснения. Излязохме с приятелки из центъра да пазаруваме. Близко два часа обикаляхме по магазините. Когато най-накрая се уморихме, а и вече бяхме изхарчили куп пари, решихме да подвием крак в едно уютно кафене. Разговорът навлизаше в разгара си, когато Ваня каза:

— Знаете ли, че днес Катето има рожден ден? Хайде да ѝ купим някакъв подарък и да ѝ го занесем в болницата, поне малко да се разведри!

Катя някога беше една от най-добрите ми приятелки. Навсякъде ходехме заедно. Казвам „някога“, защото от известно време Катя лежеше в окръжната болница. Страдаше от левкемия. Докторите не ѝ даваха повече от няколко месеца живот. Когато я посетих за последно щях да си изплача душата от мъка! Изглеждаше толкова отслабнала и пребледняла, толкова отчаяна! От красивата ѝ коса нямаше следа. Цялата беше окапала! В измъчените ѝ очи се четяха болка, ужас и страх. Беше изгубила всякакво желание за живот. Ужасно е да си на 17 и да знаеш, че съвсем скоро ще умреш! Стомахът ми болезнено се сви при мисълта, че това е последният рожден ден в живота ѝ, че никога няма да завърши гимназия, да вземе шофьорска книжка, да следва, да се омъжи, да има деца...

Купихме ѝ огромен плюшен тигър с миловидна физиономия и поехме към болницата. Всички знаехме къде се намира стаята ѝ: номер 215, в лявото крило, на третия етаж, първата врата вдясно. Посещавахме я редовно, за да ѝ вдъхваме кураж, макар това да беше много тежко изпитание за всички нас. Но как щеше да се почувства горкото момиче, ако я изоставехме точно сега? Не, ние щяхме да сме с нея до края! Страхувах се дори от самата мисъл, но ако се наложеше, лично щях да бъда там и да държа ръката ѝ, когато си отива. Онзи лигльо Жоро, с когото излизаше преди да се разболее, дойде да я види само веднъж и после изчезна безследно. Видях го да се мъкне с някаква кифла из центъра. Едва се въздържах да не му забия един шамар в средата на улицата, пред всички.

Нахлухме заедно в болничната стая, вдигнали високо плюшения тигър и пеейки „Happy birthday“. Млъкнахме едновременно. Останалите пациенти нервно се размърдаха в леглата си и ни погледнаха с укор. Но ние виждахме само леглото на Катя. Беше празно, гладко, застлано с чисти чаршафи. Системите ги нямаше. Катя също я нямаше! Хукнахме към кабинета на дежурната сестра. Затрупахме я с въпроси: къде е Катя, къде са я преместили? В интензивното ли е? В някоя друга стая? В друга болница? Да не би да са я изписали за домашно лечение?

— Съжалявам — беше отговорът на сестрата. — Катя почина снощи около три часа след полунощ.

През следващите няколко дни не успях да мигна. Очите ми се подуваха от плач. Боляха ме дори, когато ги държах затворени. Стисках тигъра на Катя в прегръдките си, сякаш стисках самата нея. Не исках да я изпусна, не исках да я загубя, не исках да я оставя да си ходи... Не можех да повярвам, че вече няма да я видя как се смее, няма да я чуя как говори. Знаете ли какво ми каза последния път, когато си тръгнах от болницата? Каза ми: „Сбогом, мила!“ Никога не ме беше изпращала с тези думи преди. Сякаш е усещала, че ме вижда за последен път.

Дойде средата на септември и аз отново тръгнах на училище. Залегнах здраво над уроците, занимавах се активно с гимнастика, записах всевъзможни избираеми дисциплини, натоварвах се с какви ли не ангажименти вкъщи, помагах на мама в готвенето и чистенето, правех всичко възможно времето ми да е изпълнено докрай, за да не мисля за Катя. Вечер си лягах толкова уморена, че мигновено заспивах и се събуждах чак на сутринта, без да сънувам нищо.

До онази съботна вечер, когато не само я чух, но и я видях. Беше кацнала на балкона на детската ми стая. През завесите ясно се открояваше силуетът ѝ на лунната светлина. „Пйуу-пйууу-пйуу...“ Изкрещях ужасена. Когато мама и татко влязоха в стаята, совата вече я нямаше. Излъгах ги, че съм видяла човек на балкона.

— Привидяло ти се е. Хайде, започваш да се вманиачаваш вече! Когато човек е разстроен може да му се привидят всякакви неща. Кой луд ще вземе да се катери по терасите? Живеем на деветия етаж!

Насила ми напъхаха успокоително в устата и ме сложиха да спя.

На другия ден се събудих по обяд. Повиках нашите, но никой не ми отговори. Беше неделя. Трябваше и двамата да са си вкъщи! Скочих от леглото и отидох в хола. Нямахте ги! Претърсих целия апартамент. В къщата наистина нямаше никой. На входната врата намерих бележка. Прочетох я и не можах да повярвам на очите си. Трябваше да си ударя шамар, за да се уверя, че не сънувам:

Скъпа Лили, не искахме да те будим, за да не те тревожим. Съобщиха ни по телефона, че с дядо ти се е случило най-лошото. Починал е в леглото си късно снощи

от задущаване. Излизаме да се подготвим за погребението, което ще се състои утре. Може да не идваш, ако не искаш. Не се тревожи! Всичко ще бъде наред. Ще се върнем до няколко часа. Обичам те, Мама.

Усетих как краката ми се подкосяват. Неволно седнах върху шкафа под закачалката, беше точно зад мен. „Не може да бъде! Значи все пак совата никога не греши! Значи поверието не е измислица, а самата истина!“ Боже, как щях да живея в тази къща, където над главата ми се скита предвестник на смъртта? Ако я учех още веднъж, сигурно щях да полудея! Или да получа инфаркт!

В интерес на истината, не ми беше кой знае колко мъчно за дядо. Той никога не се беше отнасял добре с мен или с нашите. Не идваше на гости, а и ние рядко ходехме у тях. Виждахме се само по сватби или на погребението на някой далечен роднина. Пък и беше на 76. Аз почти не го познавах. Нищо не можеше да измести от сърцето ми мъката по Катя. Освен, може би, страхът — страхът, че ще чувам совата отново и отново и всеки път ще губя по някой близък човек. Каква потискаща мисъл!

Може би трябваше да се кача горе и да убия проклетата птица. Но се страхувах от самата мисъл за нова лична среща с нея. Баба ми беше разказвала и други истории за совата, които вече съвсем не подценявах:

— Какво ще стане, ако убиеш совата, бабо? — питах я веднъж. — Ще спрат ли да умират хора?

— В никакъв случай не бива да посягаме на совата! Тя е нощно създание, пазят я злите духове. Ужасна беда ще сполети човека, който посмее да вдигне ръка срещу нея. Освен това, совата не прави нищо лошо, миличката ми. Тя само ни предупреждава за мига, в който някой наш близък е решил да си тръгне от този свят...

Цял ден ме торможиха мрачни мисли, а вечерта сънувах кошмари. Сънувах дядо, поставен в ковчег, със скръстени на гърдите ръце. Между пръстите му гореше свещ. Имаше сърдито изражение на лицето. Мразеше ме за това, че не исках да го придружа в последния му път. Сънувах и Катя. Яви ми се по бяла нощница — като онази, която носеше в болницата, но не съвсем. От дрехата ѝ струеше

светлина. Дойде при мен и ме прегърна. Бях толкова щастлива, че отново сме заедно. После се сетих, че Катя е мъртва. Уплашено се отдръпнах назад. Върху рамото ѝ беше кацнала совата. „Не ѝ се сърди. С нея сме добри приятелки“ — каза ми Катя. Огромните очи на птицата ме гледаха безчувствено, а от човката ѝ излизаше познатото квичене: „Пйуу-пйуу-пйуу...“ Нещо ме докосна по ръката. С изненада разбрах, че вече не сънувам. Беше баща ми:

— Отиваме на погребението на дядо ти. Няма ли да дойдеш с нас? Ще напиша бележка до класната, за да ти извини отсъствията в училище.

Очите му бяха подути от нощното бдение. Под тях се очертаваха торбички на преумора. Не беше мигнал цяла нощ.

— Моля те, тате, не искам да виждам дядо в ковчег. Предпочитам да го запомня такъв, какъвто си беше.

В съзнанието ми изплува сърдитото изражение на мъртвеца. Побиха ме тръпки.

— Остави я на мира, това само ще я разстрои допълнително — провикна се майка ми от коридора.

— Майка ти е права. Лежи и си почивай! Ако искаш, може да не ходиш на училище. Ала по-добре отиди! Ще ти помогне да не мислиш за дядо.

Сигурно ме мразеше, защото приятелката си бях оплаквала повече, отколкото собствения му баща. Сигурно беше прав. Но аз просто не можех да понеса още скръб.

* * *

Мина повече от година след погребението на дядо, без да чуя или видя совата отново. Помислих си, че сигурно е умряла. Беше доста стара, все пак! Животът продължи по старому: от вкъщи в училище, от училище — вкъщи, пред телевизора, пред компютъра, в леглото. От време на време някоя срещичка с някой сладур, но нашите не ми разрешаваха да закъснявам след 11, а и аз не изгарях от желание.

Завърших учебната година с пълен отличен. Ходихме на море, после на планина. Започнах по-често да излизам с приятели. Всичко се нареждаше добре. Наслаждавах се на малките радости в живота.

Ценях ги повече от преди! Не исках да допускам, че някога с мен или с моите родители ще се случи нещо лошо. Дори отказах цигарите!

Новата учебна година започна и аз често мислех за предстоящия абитуриентски бал. Отдалеч подхванах подготовката за кандидатстудентските изпити. Мечтаех да следвам журналистика и щях да го постигна на всяка цена! Едно-единствено нещо замалко помрачи спокойствието ми.

Дълги години мама страдаше от миома. Най-после реши да се оперира. Операцията не беше от най-сложните, но трябваше да лежи известно време в болница. С баща ми останахме сами у дома. Живеехме в пълно разбирателство. Мисля, че той най-после имаше възможността да ме поглези, без мама да му се цупи за това. Разрешаваше ми да закъснявам след 11 и да стоя до късно пред компютъра. Дори една вечер успях да домъкна гадже у дома — нещо, което майка ми посмъртно не би позволила. Не се случи нищо особено. Оказа се голям смотаняк. Няколко дни по-късно го разкарах. В началото се притеснявах за мама, но лекарите казаха, че всичко е наред, операцията е преминала нормално и ако не настъпят никакви усложнения, съвсем скоро ще я изпишат. Вечерта преди мама да се прибере у дома се случи нещо ужасно.

Събудих се към два часа през нощта, измъчвана от жажда. Отидох в кухнята да си налея чаша вода. Някакво движение в периферното зрение ми привлече вниманието. Погледнах надясно, където се намиреше прозорчето на кухнята и я видях. Проклетата сова се беше завърнала! Стоеше на перваза и ме гледаше с изцъклените си птичи очи. Гърлото ѝ се надуваше и от човката ѝ ритмично излязоха едно след друго: „пйууу — пйууу — пйууу.“

Точно три пъти! Изтървах чашата. Разби се на пода. Гледах совата като хипнотизирана. Бях изпълнена с ужас, но не можех да откъсна очи от нея. За кого ли беше дошла този път? Нямах болни приятели, възрастни близки или о, Боже, майка ми беше в болницата! Влязох в спалнята и задърпах баща ми:

— Ставай, ставай, мама умира! Бързо, чуваш ли, трябва да отидем в болницата! Веднага! Хайде, какво чакаш? Мама умира, мама умира!

Ревях и се тръсках. Дърпах го за ръката, а той ме гледаше с недоумяващ сънен поглед. В началото не можа да разбере защо крещя.

Опита се да ми запуши устата с ръка, но аз му се изплъзнах. После се разсъни, но дори когато през сълзи му обясних всичко за совата, той отказа да ходи, където и да било в два през нощта, заради „хлапашките ми дивотии“. Накарах го да отиде в кухнята и да се увери сам, но совата, естествено, вече я нямаше. Явно през следващите няколко минути съм плакала толкова искрено и съм го умолявала толкова сърцераздирателно, че накрая той стана, облече се, взе ключовете от колата и двамата поехме към болницата.

Точно в 2,30 бяхме там. Помня всичко като на филмова лента: дългите бели коридори, кръглите железни часовници, висящи от тавана, черно-бялата мозайка на пода, отвратителната миризма на медицински спирт, умърлушените санитарни, които ни гледаха с неразбиране, упоритата дежурна сестра, която отказваше да ни пусне извън времето за свиждане, докато баща ми не й набута рушвет. Спряхме се пред вратата на мама.

Бях толкова притеснена, че едва дишах. Цялото ми съзнание отказваше да приеме мисълта, че влезем ли вътре, мама вече може да я няма. От очите ми потекоха сълзи. Баща ми тихо отвори вратата, за да не събуди останалите пациенти. С цялото си нежелание погледнах към леглото на мама. Тя беше там! И спеше спокойно. Върху гърдите ѝ имаше отворена книга, която бавно се движеше нагоре-надолу в такт със спокойното ѝ дишане. Щях да извикам от радост, но татко предвидливо ми запуши устата, преди да съм вдигнала цялата болница на крак.

— Аз какво ти казах, глупачке! — скара ми се той и въздъхна видимо облекчен. — А сега, марш към колата, защото умирам за сън! Майка ти я изписват чак на сутринта. Утре ще дойдем да си я приберем у дома.

Не успя да ме убеди. Прекарахме остатъка от нощта в кафенето до болницата, което работеше без прекъсване.

На сутринта майка ми изглеждаше спокойна и щастлива. Зарадва се, че сме дошли да я вземем толкова рано. Баща ми излъга, че е решил да мине преди работа с колата. Събрахме ѝ багажа и щастливи се отправихме към вкъщи. Мама не можеше да разбере на какво се дължат изблиците ми на радост по пътя. Целувах я и я прегръщах през цялото време.

— Радваш се, сякаш не си ме виждала от сто години!

Пред входа на блока заварихме изправен капак от ковчег. Преглътнах сухо. Опечалените близки ни обясниха, че самотният старец, който живееше под нас, е починал. Снощи. Станало е бързо, без да се мъчи. Най-вероятно в малките часове на нощта. Лоша работа. Сърдечен удар. Старецът вече бил преживял няколко инфаркта, но този го довършил. Влязохме у дома, без да кажем нищо. Баща ми изглеждаше замислен.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.